

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Sexagesimum Tertium Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

restitutio sit postulanda, & sunt Iudices ordinarii habentes administrationem. Item delegati ab eis, alii sunt Iudices ordinarii, non habentes administrationem delegati ab illis, nec arbitri de hac eam cognoscere non possunt, nisi coram eis mota fuerit incidenter, & quod arbitri in causa matrimoniali, liberali, & criminali, non possunt assumi cum istæ causæ maiores Iudices requirant.

S U M M A R I U M.

- 1 Alienatio fieri potest duobus modis.
- 2 Appellatio suspendit omnem actum.
- 3 Rescriptum Papæ an extenditur ad singularem successorem? fallit ut ibi.
- 4 Possessor conveniri potest rei vendicatione.
- 5 Alienator convenitur ex edicto alienationis iudicij mutandi ad interesse per actionem in factum quàm parit dolus.
- 6 Prouisio noua & bona cum à principali fonte orta fuerit tendat ad elidendam calliditatem.

Sexagesimum Tertium Privilegium.

ECCLESIA Alio priuilegio gaudet, quòd is in quæ facta est alienatio rei causa mutandi iudicij conuenitur ex rescripto impetrato contra alienantem. Vt si aliqui impetrarent literas contra suos aduersarios, aduersarij illi antequam literæ ad iudicem perueniant, vel post, vt mandatum Apostolicum eludant, antequam citentur alterum de duobus faciunt.

Aut appellat: Aut possessiones commutant, super quibus controuersiam sperant. Cum hoc audiisset Papa, mandat quatenus si res ita se habeat, quòd remota appellatione compellantur super eorum examinatione respondere, quia ad mutandum iudicium,

- † alienatio fieri potest duob. modis. Primus enim fuit quando ille qui erat conueniendus, rem contentiosam in alium transtulit. Secundus modus quãdo fraudulenter de possessione recessit, ut alius ingrederetur, vnde habebit locum Edictũ de alien. Iud. mut. causa fac. c. 1. † Si appellatio suspendit omnem actum, ex qua causa mandat Papa, vt possessor rei alienatę compellatur respondere, etiam non obstante appellatione, quia in contemptum man-

- 3 dati appellationem interposuerunt, & in fraudem commutationem rei contentiosè fecerunt. † Sed in dubium reuocari potest, an rescriptum Papæ extenditur ad singularem successorem? Regulariter enim rescriptum non extenditur ad personam in eo non expressam, vt in capitu. P. & G. de offic. delega. Fallit in hoc casu, in quo propter fraudem, seu odium volentium elidere vires rescripti per alienationem rei in alium factam fit extensio. Licet de iure civili is in quem fuit facta alienatio causa mutandi Iudicii, possit conueniri rei vendicatione, sicut primus alienans, l. i. in fine. C. eodem titulo videtur quod prouisio hæc fit inutilis, cum solum conueniri possit successor. Hoc enim non est verum, immo est noua prouisio, quæ percipi potest ex verbis text. d. capitu. i. ibi nos. Igitur contra calliditatem, & versutiam prouidere, & capit. mandamus. Si aduersarij, pro euacuando nostro mandato, se appellauerint: vel malitiosè se absentauerunt, appellatione non obstante, cogatis sub vestro examine iuris æquitati parere, cum hæc dicantur à Papa, censetur prouisio per eum facta. Quia eius auctoritati acquiescendum est. Nam in d. l. i. habetur, quod † ne dum possessor conueniri potest rei vendicatione, sed & † alienator conuenitur ex Edicto alienationis iudicii mutandi ad interesse per actionem in factum, quam parit dolus. Et sic videtur, quod ista sit maior prouisio. Sed hoc non est verum, nam hoc decretum à Papa est noua prouisio, quia aderat appellatio, quæ suspendit omnia futura, Bald. in l. tale §. qui prouocauit. ff. de pact. Alexand. in consilio 35. libro quarto. Speculato. de appella. versicu. Sed tamen non obstante tali appellatione possessor rei contentiosæ conuenitur, & magis de facili imponitur finis liti, agendo contra possessorem, cum de illa re possessa tractetur, & expedit eum deicere de possessione. Et ex his satis apparet, quod † prouisio sit noua, & bona, cum à principali fonte orta fuerit, & cum tendat ad elidendam versutiam, & calliditatem eorum, qui alienauerint, & appellauerint, & se absentauerint, eo maxime cum ita de facili non apparebat, ubi commorarentur, ut citarentur. Ideo possessor conuenitur, vt malitiis hominum obuietur, quibus non est indulgendum, l. in fundo. ff. de rei vendica.

S U M M A R I V M.

- 1 Instrumentum exemplatum per tabellionem auctoritate ordinarij eandem vim habet cum originali.
- 2 Instrumenta propter vetustatem, vel aliam causam quasi consumpta petuntur exemplari.
- 3 Instrumenta antequam exemplentur sunt presentanda iudici ordinario aut delegato, qui videat si instrumenta sunt vitiata.
- 4 Instrumenta, & privilegia quorum litera legi non possunt ne careant fide, renouantur.
- 5 Instrumentorum exempla qui vult officium iudicis adire tenentur.
- 6 Notariorum practica absurda, & vitiosa dici potest.
- 7 Instrumentum exemplandum petens an Iudex citari faciat partem cuius interest?
- 8 Instrumenti vitia si inessent, impedirent publicationem, vel insinuationem.
- 9 Vitia possunt visibilia, ut si in instrumento sunt rasura, cancellatura: Aut vitia invisibilia, ut si instrumentum esset confectum ab excommunicato tunc non impediunt exemplum.
- 10 Vitium extrinsecum probari potest.
- 11 Instrumenti exemplum si de re Ecclesiastica est, petitur coram Iudice Ecclesiastico si de re civili coram Iudice civili.
- 12 Instrumenti exemplum an faciat semper fidem?
- 13 Instrumentum originale confectum per Titium notarium exemplatum per Seium nullam facit fidem.
- 14 Instrumenti exemplum facit fidem in aliquibus.
- 15 Iudex non imparitur officium suum non petitus.
- 16 In instrumento exemplando pars citabitur, si non cognoscatur proclamatur.
- 17 Instrumento transumpto non creditur nec datur fides sine Iudicis auctoritate, & parte non citata.
- 18 Instrumentum exemplatum manu illius notarij, qui confecit facit fidem.
- 19 Instrumenti exemplum datum per aduersarium facit fidem.
- 20 Instrumenti exemplum facit fidem quando est scriptum de consensu amborum partium.